

SOSIALURIN

Prentsmiðjan á Heysbreyt

Ílf. 11820

Tórshavn

Blaðstjórn:

Torfinn Smith (Ábyrgd)

Hanna Lisberg

Tað er ikki loyvt at avfotografera lýsingar og myndir úr SOSIALURINUM til nýtslu í øðrum blaðum uttan loyvi frá ábyrgdarblaðstj.

Garnaveiða á Norðhavinum — eitt standandi stríð

Tá tingið samtykti at fríða eitt ávíst øki á Norðhavinum og tilsvandi i Vesturhavinum móti garnaveiðu, so var hetta ikki gjørt fyri at tarna nœr-um i teirra lógliga yrki, men hetta var gjørt av teirri orsök, at tað uppstóð ein konflikt-situasjon millum okkara egnu fiskimenn, við tað at garnaskipini girdu vágurrunn av við gorn, so hvørki linubátar ella snorisbátar fingi minsta møguleika fyri at rokja tað fiskiveiðu, sum teir og forfedrar teirra í öldri høvdu røkt á hesum leiðum.

Henda tingsamtykt var tí meira eitt verjutiltak enn ein forðan — ein verja av rættindi teirra, hvørs vinnuliga møguleikar vóru knyttir til hesar leiðir, og kanska fyri ein part til henda driftsform. Hesin driftsformur kann møguliga broytast, men ikki so í bræði ella eftir einum ári, tí ogn teirra stendur í báti og neysti, og hjá øðrum í einum minni deksbáti, sum ikki hevur møgu leikan at kunna leggja um til garnaveiðu.

Tann junglamentalitetur sum Petur á Steig og onkur við honum ger seg til talsmann fyri dugir ikki her. Tí fyri tann skuld at onkur hevur kunnað bygt sær stórar stál-bátar, sum ætlaðir vóru til veiðu á heilt øðrum økjum, men nú ikki við vinningi kunnu veiða á teimum leiðum, so ber ikki til at jakstra allar aðrar burtur av grunninum, sum hava verið knyttir til hesar leiðir í langar tíðir, hetta er junglalóg.

Men tá hetta er sagt, so eigur eisini at verða lagt afturat, at teir sum garnaveiðuna rokja, teir eru eisini færoyingar, sum halda seg eiga sama rætt til land og hav sum að-

ir, og teir eiga ikki at vera viðgjördir sum brotsmenn, um teir halda fram tað rætt-visa í, at teir verða líka væl viðgjördir sum teir, sum nýta annan fiskiveiðuhætt. Henda javnrætt ásanna nokk allir, men báðir driftsformarnir kunnu ikki nýtast á sama økið, og tí var mark sett.

At fara um mark er ikki nakað ókent hvørki á landi ella á sjónum, og har myrkur, illveður og streymur so kemur afturat, er tað lætt skiljandi, at stundum kann verða farið um mark við óvilja, tá ætlanin er at seta so nær markinum sum tilber. Rekur nú hart, hendir tað meira enn so, at gornini fara av leið, og so er brotið gjørt.

Tað er væl hetta landsstýrið hevur hugsað um, tá tað legði fram uppskott um at linka kundi vera um straffireglurnar í sliikum føri.

Um straffurin skuldi verið so strangur, at teir sum komu illa fyri mistu bæði fisk, greiðir og harafturat so stóra bót, at teir ikki vóru bótafórir, so vóru vit litið metari enn teir, sum fyri slíkar gerðir senda fólk sit til Sibírien.

Lóg skal sjálvandi haldast, men allir teir sum við síni skilaleysu skringing, og nógvir í talu við, um at várfiskur er gýtingarsjúkur og ikki tekur húk, og halda fram við hesum mósnum, teir eggja monnum til lógarbrot, tí hann sum trýr sliikum »visindamanna mósni«, hann heldur seg ikki gera nakað skeivt, um hann setur gorn síni, har fiskur er, tí »hann tekur jú ikki í húk«. Lóg má verða hildin, og teir sum ikki halda landsins lógir eiga at verða sektaðir, men við skili.

Dagbókin

Gudstænastur. í morgin hevur Høgni Poulsen gudstænastu í skúlanum í Gásadal — Kjart-Mørkøre á Leiti kl. 12. Talvan gongur í øllum Vága prestagjalði fyri Neyðhjálps fólkakirkjunnar.

Nýtt orgul. Sands kirkja skal hava nýtt pípuorgul sum Verland Johansen í Havn hevur gjørt. Etlanin er at tað skal takast í brúk pálmásunnudag.

Íslenska orkestrið Náttúra hevur vitjað í Føroyum og spælt til dans í Klubbanum í Havn. Tvinnar konsertir vóru næstseinstu sunnudag í Lærarakúlahøllini.

Næmingar á studentaskúlanum í Hoydølum hava ført fram leikurnar Eydinmenn eftir H. C. Andersen, sum Nyholm Debes hevur umsett til føroyskt og Krista eftir Knud Sønderby, sum Gudfinn Olsen, næmingur á skúlanum, hevur umsett.

EVANGELIUMSÍÐ, Tróndarg. 36

Í kvøld útifundur á Vaglinum kl. 21. Sunnudagin evangeliskir fundir í salinum kl. 11 og kl. 18. Hjalmar Aardalen, trúboðari talar.

Skrivstovunæmingur

Á Gjaldstovu í Tórshavn eru tvey stovur sum skrivstovunæmingar leys at søkja. Løn sambært sáttmála millum landsstýrið og Starvsmannafelagið.

Hondskrivað umsókn við prógvum og møguligum viðmælum verður at senda í seinasta lagi 1. april 1971 til

FØROYA GJALDSTOVU, 3800 Tórshavn

Brøv til tingið

Bræv frá Tórshavnar uttanbiggia kommunu har heitt verður á lótingið um studning til lendingarábøtur í Høvik.

Bræv frá Runavíkar kommunu um studul til ger av veg millum Runavík og Saltangará.

Høsvíkar kommunu og Pf. Sundaferjan søkja um studning til leingjan av brúnni í Høsvík.

Høvs kommunu søkir um studning til uppdyrkingarvegir.

Sunda kommunu søkir um studning til brúgv og havna-pláss í Norðskála, og studning til framhald til bygging av bátahyli á Oyrbakka.

Vágs kommunu søkir um studul til vegagerð.

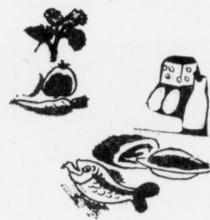
Tórshavnar uttanbiggia kommunu søkir um studning til ger av pieri og atlogubryggju í Akkersvík á Hvítanesi.

Málini vóru beind í vega- og havnevevndina.

J. F. N.

Nøkur orð um føðslu

Í okkara vælferðarsamfelagi hava fólk lyndi til at verða ov feit. Orsøkirnar til hetta kunnu vera nógvar, men oftast man

Fáar kalorier

tað vera tí, at vit eta ikki tann rætta matin.

Neyðugt er at eta ein fjølbroyttan kost, ið inniheldur øll tey føðsluevni, sum kroppurin hevur fyri neyðini. Her er talan um fleiri evni, tey so nevndu serføðsluevni (livsneyðug føðsluevni).

Fyrst kunnu vit taka tey kaloriuveitandi evni: Feitt, eggjahvítavevni, kolhydrat. Hesi evni geva við brenning í kroppinum kaloriur. Matur, ið gevur nógvar kaloriur er: Breyð, grýn, sukur, feitt (tálg), margarin, feitt kjøt, flek, marmelada, kókur, bønn og annað góðgæti, rómi, sovs o.a.t.

Fáar kaloriur gevur: Fiskur, seltið kjøt, tvøst, avnotur, selt in ostur, blak (kærnemælk), mjólk, egg, grønmæti og frukt.

Fiskalivur, feitt sild og spik geva nógvar kaloriur, men við

tað at tey innihalda so stóra mongd av livsneyðugum evnum t.d. A vitamin og D vitamin, mugu vit siggja burtur frá kaloriunum. Tó er tað ikki neyðugt at eta henda mat hvønn dag, men t.d. í ferð um vikuna.

Tey, ið hava hart kroppsligt arbeiði, ið krevur, at tey ganga nóg, skulu hava fleiri kaloriur, enn tey, ið hava sitandi arbeiði. Barnið, ið spælir úti allan dagin skal eisini hava fleiri kaloriur, enn barnið, ið heldur situr inni og t.d. lesur.

Hetta er ein litil leiðbeining, meira eina aðru ferð.

H.L.

Vit fara at hava tilikar spurningar um føðsluevni o.a., har vit skulu royna at fáa bestu

Nógvar kalorier

upplýsingar um hetta evnið. Lesararnir eru vælkominir at seta spurningar hesum viðvikiandi, og skulu hesir verða svaraðir av sakkønum fólki.

Hanna.

Tilskud til ophold på folkehøjskoler, landbrugsskoler og husholdningsskoler

Til ophold på godkendte folkehøjskoler, landbrugsskoler samt husholdningsskoler vil der som hidtil kunne ydes tilskud til mindrebemidlede elever på Færøerne.

Imidlertid er der fra den 1. august 1970 at regne gennemført en omlegning af statsstøttesystemet til elever på de omhandlede skoler, hvorefter elevstøtten beregnes af undervisningsministeriet, direktoratet for ungdomsundervisningen.

Ansøgningsblanketter om støtte til ophold på folkehøjskoler, landbrugsskoler og husholdningsskoler i Danmark kan fås ved henvendelse til den skole, hvorpå ansøgeren agter at tage ophold, medens ansøgningsblanketter til ophold på skoler i de øvrige nordiske lande kan fås på rigsombudsmandens kontor.

Ansøgninger om statsstøtte til ophold på skoler i Danmark skal — forsynet med påtegning af de kommunale skattemyndigheder — sendes direkte til vedkommende skole, medens ansøgninger om støtte til ophold på skoler i de øvrige nordiske lande skal indsendes til skoledirektionen.

FÆRØERNES SKOLEDIREKTION, Tórshavn, den 15. marts 1971.

P. d. v.
N. Elvær-Hansen
kst.

Úr tinginum . . .

(Framhald frá 1. síðu)

Atkvøðugreiðsla fór fram av tingmáli um sosialmál.

Uppskotið ljóðaði soleiðis:

Føroya lóting áleggur landsstýrinum at taka samráðingar upp við ríkisstjórnina um at lata Føroya landsstýri taka yvir umsitingina av sosialmálum.

Málið hevur verið í sosialu nevndini og meirilutin í hesi nevnd helt ikki, at tað í lotuni er rætt, at føroyska umsitingin átekur sær hesa uppgávu, av tí at vit á fleiri umsitingarøkjum ikki eru komnir so væl áleiðis, at vit enn eru forir fyri at rokja hesa umsiting.

Minnilutin setti einki uppskott fram.

Fyri landsstýrið legði Eli

Nolsøe, landsstýrismaður, hesi uppskott fram:

Broyting í fyriskipanini um fiskivinnu á norður-eystara partinum av Atlantshavinum, og tingmál nr. 43: Millumlanda reguleringstiltøk viðvíkjandi fiskiskapi.

Try skriv komu til tingið: Sandavágs kommunu søkir um studning til vegagerð og um eina eykajáttan í samband við ger av bátapláss.

Elduvíkar kommunu søkir um studning til at gera lendingina nýtuliga.

Keypið

frá teimum, sum lýsa í

SOSIALINUM